

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมี ภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2566 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร การใช้อนุภาคนาโนสำหรับการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมี แผน ก แบบ ก 2 ภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2566 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร UTILIZATION OF NANOPARTICLES FOR PESTICIDE DETECTION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for Master of Science CHEMISTRY Department of CHEMISTRY Academic Year 2023 Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การใช้อนุภาคนาโนสำหรับการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช
โดย	นายจิรกฤต เกษดี
สาขาวิชา	เคมี แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัฒนาวิศว์ สว่างลาภ

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

	<u></u> คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรงค์ ฉิมพาลี)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	ÊO
The JED 19	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีวิตา สุวรรณชวลิต)	
The second se	<u></u> อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัฒนาวิศว์ สว่างลาภ)	35)
GIGRACE	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวาลย์ ศรีวงษ์)	P/15
<i>่าท</i> ยาลัยศิ	30

640720025 : เคมี แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนซ์, การตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช, อนุภาคนาโนโลหะ, คาร์บอนดอท

นาย จิรกฤต เกษดี: การใช้อนุภาคนาโนสำหรับการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัฒนาวิศว์ สว่างลาภ

อนุภาคนาโนโลหะ(MNPs) มีปรากฏการณ์เชิงแสง localized surface plasmon resonance (LSPR) เมื่อเกิดอันตรกิริยากับสารอื่นจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการดูดกลืนแสง และสีของ MNP นอกจากนี้ยังสามารถใช้คาร์บอนดอทซึ่งเป็นโมเลกุลฟลูออเรสเซนต์ที่สามารถเกิด การเปลี่ยนแปลงการคายแสงเมื่อเกิดอันตรกิริยากับสารที่สนใจในการตรวจวัดได้ ในงานวิจัยนี้มีการ สังเคราะห์อนุภาคนาโนสามชนิด ได้แก่ อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs) อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs) และคาร์บอนดอท (CDs) เพื่อใช้เป็นเซ็นเซอร์สำหรับสารกำจัดศัตรูพืชที่มีการใช้ทั่วไป 5 กลุ่มใน ประเทศไทย ได้แก่ Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate ผลการวิจัยพบว่า AgNPs มีความจำเพาะต่อ Organophosphate เมื่อเติม Organophosphate ทำให้เกิดการเปลี่ยนสีจากสีเหลืองเป็นสีส้มเนื่องมาจากหมู่ Carboxyl ใน โมเลกุล Trisodium citrate (TSC) บนพื้นผิวของ AgNPs เกิดพันธะไฮโดรเจนกับหมู่ Ethoxy ของ Organophosphate วงเบนซีนของ Organophosphate จะเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ π ซึ่งทำให้ เกิดการรวมตัวของอนุภาคส่งผลให้พลังงานของ LSPR ลดลงและมีการแทนที่ซิเตรตไอออนด้วย ซัลเฟอร์ในโมเลกุล Organophosphate บนพื้นผิวของ AgNPs เป็นผลให้ AgNPs มีขนาดใหญ่และ ตกตะกอนทำให้คุณสมบัติ LSPR หายไป ส่งผลให้สีสารละลายเปลี่ยนกลับไปเป็นสีเหลืองเมื่อความ เข้มข้นของ Organophosphate สูงขึ้น จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Organophosphate ของ AgNPs มีค่าเท่ากับ 5.1 ppm นอกจากนี้ AuNP ยังมีความจำเพาะต่อ Avermectin และ Fipronil เนื่องมาจากเกิด ion-dipole interaction ระหว่าง CTAB ซึ่งเป็น Stabilizing agent ใน การสังเคราะห์ AuNPs และบริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุลของสารกำจัดศัตรูพืช Avermectin หรือ Fipronil การตกตะกอนที่เกิดจาก Avermectin นั้นมีขนาดใหญ่กว่าและเร็วกว่าการตกตะกอนที่เกิด ้จาก Fipronil เนื่องมาจากบริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุล Avermectin มากกว่าโมเลกุลของ Fipronil จากการคำนวณ LOD สำหรับ Avermectin และ Fipronil คือ 6.6 ppm และ 3.2 ppm ตามลำดับ ในกรณีของ CDs มีความจำเพาะกับสาร Neonicotinoid โดยความเข้มจากการคายแสงของ CDs จะ ลดลง เนื่องจากเกิดแรงกระทำระหว่างหมู่ Amine ในโมเลกุล Neonicotinoids กับหมู่ Carboxyl และหมู่ Amine บนผิวของ CDs และการเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ π เป็นผลให้การดูดกลืนแสงของ

Neonicotinoids ไปอยู่ในช่วงการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ CDs ส่งผลให้การคายแสงฟลูออเรส เซนลดลง จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Neonicotinoid ของ CDs เท่ากับ 1.6 ppm และ สุดท้ายได้นำ CDs มาใช้ร่วมกับ AgNPs เพื่อตรวจวัด Neonicotinoid พบว่าเมื่อมีการใช้ AgNPs ร่วม ด้วยทำให้การคายแสงของ CDs ลดลงเล็กน้อยจากเดิมเนื่องมาจาก LSPR ของ AgNPs ไปซ้อนทับกับ ช่วงการคายแสงของ CDs ทำให้แสงที่ CDs คายถูกดูดกลืนด้วย AgNPs ทำให้สัญญาณลดลงและการ ส่งผ่านอิเล็กตรอนจาก CDs ไปที่ AgNPs โดยอิเล็กตรอนที่อยู่ในชั้นกระตุ้นของ CDs ถูกถ่ายโอนไปยัง AgNPs ทำให้การคายแสงของ CDs ลดลง โดย LOD ในการตรวจวัด Neonicotinoid ของ CDs ร่วมกับ AgNPs มีค่าเท่ากับ 4.2 ppm

640720025 : Major CHEMISTRY

Keyword : Metal nanoparticles (MNPs), Localized surface plasmon resonance (LSPR), Pesticide detection, carbon dots (CDs)

MR. Jirakit KETDEE : Utilization of nanoparticles for pesticide detection Thesis advisor : Assistant Professor Pattanawit Swanglap, Ph.D.

Metal nanoparticles (MNPs) can exhibit a phenomenon called localized surface plasmon resonance (LSPR), which induces the absorption of light at a specific frequency. Interacting with other substances affects the electron vibration frequency. Carbon dots, which are fluorescent molecules that can modify functional groups on their surface to be suitable for use as sensors. In this work, three types of nanoparticles, namely silver nanoparticles (AgNPs), gold nanoparticles (AuNPs) and carbon dots (CDs), were synthesized to be used as sensors for five groups of commonly used pesticides in Thailand, including fipronil, carbamate, avermectin, neonicotinoid, and organophosphate. The result showed that AgNPs were found to be specific to organophosphate. When organophosphate was added, color change from yellow to orange due to the hydrogen bond between the carboxyl group in the trisodium citrate (TSC) molecule of AgNPs and the ethoxy group of Organophosphate. Additionally, the benzene ring of Organophosphate induces a force through π - π interaction, resulting in particle aggregation. This aggregation prompts a red shift of the LSPR and displaces citrate ions from the particle surface when organophosphate contains sulfur on the AgNP surface. Eventually, the disappearance of LSPR is observed, which leads to the color reverting to its original yellow. The detection of organophosphate was successfully developed with the limit of detection (LOD) of 5.1 ppm. In addition, AuNPs are specific to avermectin and fipronil through the formation of ions-dipole interactions between CTAB and the intramolecular polar regions of the pesticides. The LOD for avermectin and fipronil are 6.6 ppm and 3.2 ppm, respectively. Furthermore, CDs demonstrated specificity for neonicotinoid, where the intensity of CDs luminescence decreases due to the interaction between the amine group in the neonicotinoid molecule and the carboxyl group and the amine group on CDs. This interaction, facilitated by π - π interaction, results in the absorption of neonicotinoids within the fluorescence emission range of CDs. The LOD for neonicotinoid with CDs is 1.6 ppm. Finally, CDs were used in combination with AgNPs to detect Neonicotinoid. When AgNPs were introduced alongside, there was a slight decrease observed in the emission of CDs. This reduction occurred because the LSPR of AgNPs overlapped with the emission wavelength of CDs leading to a decrease in the signal and electron transfer from excited state of CDs to LSPR of AgNPs. The LOD for neonicotinoid with CDs + AgNPs is 4.2 ppm

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ท่านทั้งในด้านวิชาการ การปฏิบัติ และการสนับสนุนวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.พัฒนาวิศว์ สว่างลาภ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักเป็นอย่างสูงสำหรับคำแนะนำแนวทางใน การดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาในงานวิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชีวิตา สุวรรณชวลิต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในการ สนับสนุนในเรื่องที่เกี่ยวกับคาร์บอนดอทสำหรับงานวิจัยนี้ รวมไปถึงผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ชวาลย์ ศรีวงษ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ทุกท่านที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ให้แก่ข้าพเจ้า และขอขอบพระคุณ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ที่ได้ให้การสนับสนุนทั้งด้านทุนวิจัย สารเคมี อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ประจำห้องปฏิบัติการของภาควิชาเคมีทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอด ระยะเวลาการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมถึงโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (DPST) ที่สนับสนุนทุนการศึกษาตลอดการศึกษา

จิรกฤต เกษดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	۹۹
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ຊ
กิตติกรรมประกาศ	ซ
สารบัญ	ຝ
สารบัญตาราง	ĵ
สารบัญภาพ	ភ្ល
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 สมมติฐาน	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 Localized surface plasmon resonance (LSPR)	5
2.2 อนุภาคนาโนโลหะ	6
2.3 Stabilizing agent	6
2.4 คาร์บอนดอท	8
2.5 สารกำจัดศัตรูพืช	9
2.6 Zeta potential	12
2.7 ทบทวนวรรณกรรม	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย	17

3.2 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย	18
3.3 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)	18
3.4 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)	19
3.5 การสังเคราะห์คาร์บอนดอท (CDs)	21
3.6 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยาของอนุภาคนาโนโลหะ	21
3.7 การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ (CDs)	21
3.8 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs และ AuNRs	21
3.7 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs	22
3.8 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs กับ MNPs	23
บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผลการทดลอง	24
4.1 อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)	24
4.1.1 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยา	24
4.1.2 Size Distribution Distribution	25
4.1.3 Zeta Potential Distribution	26
4.1.4 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs	26
4.2 อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)	31
4.2.1 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยา	31
4.2.2 Size Distribution Distribution	32
4.2.3 Zeta Potential Distribution	33
4.2.4 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AuNPs	33
4.3 คาร์บอนดอท (CDs)	39
4.3.1 การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของคาร์บอนดอท (CDs)	39
4.3.2 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอท (CDs)	41
4.3.3 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs ร่วมกับ MNPs	46

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	49
รายการอ้างอิง	53
ประวัติผู้เขียน	57

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 คุณสมบัติทางเคมีของ CTAB	7
ตารางที่ 2 คุณสมบัติทางเคมีของ TSC	7
ตารางที่ 3 ค่าศักย์ซีตาและความเสถียร	12
ตารางที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย	18
ตารางที่ 5 สรุปการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช	52

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 Localize surface plasmon resonance ของอนุภาคนาโนของโลหะ	5
ภาพที่ 2 โครงสร้างของ Cetyltrimethylammonium bromide (CTAB)	6
ภาพที่ 3 โครงสร้างของ Trisodium citrate (TSC)	7
ภาพที่ 4 แถบพลังงานระหว่าง valance band กับ conduction band ที่กำหนดโดยการกีดเ	กันทาง
ควอนตัม (quantum confinement)	8
ภาพที่ 5 โครงสร้างของ Emamectin benzoate (สารกลุ่ม Avermectin)	9
ภาพที่ 6 โครงสร้างของ Carbosulfan (สารกลุ่ม Carbamate)	10
ภาพที่ 7 โครงสร้างของ Fipronil (สารกลุ่ม Phenylpyrazole)	10
ภาพที่ 8 โครงสร้างของ Imidacloprid (สารกลุ่ม Neonicotinoids)	11
ภาพที่ 9 โครงสร้างของ Triazophos (สารกลุ่ม Organophosphate)	11
ภาพที่ 10 การตรวจจับ Imidacloprid (Turn-on) ของคาร์บอนดอท	14
ภาพที่ 11 Electrons transition และ energy transfer ระหว่าง AgNPs และคาร์บอนดอท	15
ภาพที่ 12 การตรวจจับปรอทของ Rhodamine 6G thioamide (RS) และการเพิ่มสัญญาณด้	วย
non-radiative energy transfer ของ AgNPs	16
ภาพที่ 13 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)	18
ภาพที่ 14 การสังเคราะห์ growth solution ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ	19
ภาพที่ 15 การสังเคราะห์ seed solution ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ	20
ภาพที่ 16 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)	20
ภาพที่ 17 การสังเคราะห์คาร์บอนดอท (CDs)	21
ภาพที่ 18 สารละลายและสเปกตรัมการดูดกลืนแสง(LSPR) ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs)	24
ภาพที่ 19 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs) ที่
กำลังขยาย 200,000เท่า และ 500,000 เท่า	25

ภาพที่ 20 การกระจายขนาดของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs)25
ภาพที่ 21 การกระจาย Zeta Potential ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs)
ภาพที่ 22 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin,
Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)27
ภาพที่ 23 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs เมื่อมีสารกำจัดศัตรูพืช 5 กลุ่ม ที่มีความเข้มข้นของ
สารกำจัดศัตรูพืชเท่ากับ 24 ppm27
ภาพที่ 24 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Organophosphate
ภาพที่ 25 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Organophosphate
ภาพที่ 26 กลไกการตรวจวัด Organophosphate ด้วย AgNPs
ภาพที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการดูดกลื่นแสงของ AgNPs ที่ความยาวคลื่น 410 nmและ
ความเข้มข้นของ Organophosphates ที่ใช้
ภาพที่ 28 สารละลายและสเปกตรัมการดูดกลื่นแสง(LSPR) ของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs)31
ภาพที่ 29 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด(SEM)ของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs)32
ภาพที่ 30 การกระจายขนาดของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs)
ภาพที่ 31 การกระจาย Zeta Potential ของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs)
ภาพที่ 32 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin,
Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)33
ภาพที่ 33 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AuNPs เมื่อมีสารกำจัดศัตรูพืช 5 กลุ่ม
ภาพที่ 34 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AuNPs เมื่อมีการเติม Avermectin
ภาพที่ 35 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Avermectin
ภาพที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs ที่ความยาวคลื่น 528 nm
และความเข้มข้นของ Avermectin ที่ใช้
ภาพที่ 37 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AuNPs เมื่อมีการเติม Fipronil
ภาพที่ 38 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AuNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Fipronil

ภาพที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs ที่ความยาวคลื่น 528 nm	
และความเข้มข้นของ Fipronil ที่ใช้	37
ภาพที่ 40 กลไกการตรวจวัด Avermectin ด้วย AuNPs	38
ภาพที่ 41 กลไกการตรวจวัด Fipronil ด้วย AuNPs	38
ภาพที่ 42 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน(TEM) ของคาร์บอนดอท(CDs)	39
ภาพที่ 43 FTIR สเปกตรัมของคาร์บอนดอท(CDs)	40
ภาพที่ 44 สเปกตรัมการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของคาร์บอนดอท(CDs) และการเรืองแสงของ คาร์บอนดอทภายใต้แสงยูวี	40
ภาพที่ 45 สเปกตรัมการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ CDs เมื่อมีสารกำจัดศัตรูพืช 5 กลุ่ม	41
ภาพที่ 46 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ CDs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)	41
ภาพที่ 47 CDs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)	42
ภาพที่ 48 สเปกตรัมการคายแสงของ CDs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Neonicotinoids	42
ภาพที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs ที่ความยาวคลื่น 440 nm	43
ภาพที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs ที่ความยาวคลื่น 440 nm	43
ภาพที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs ที่ความยาวคลื่น 440 nm	44
ภาพที่ 52 กลไกการตรวจวัด Neonicotinoids ด้วย CDs	45
ภาพที่ 53 การดูดกลืนแสงของ CDs, Neonicotinoids และ CDs+Neonicotinoids	45
ภาพที่ 54 สเปกตรัมการคายแสงของ CDs และ CDs+AgNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Neonicotinoio ที่มีความเข้มข้นแตกต่างกัน	ds 47
ภาพที่ 55 การเกิด energy transfer และ electron transfer ระหว่าง CDs และ AgNPs	47
ภาพที่ 56 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs + AgNPs ที่ความยาวคลื่น 440 nm และความเข้มข้นของ Neonicotinoids ที่ใช้ (50-400 ppm)	48
ภาพที่ 57 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs(สีส้ม) CDs+AgNPs (สีเทา)	48

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร จากการที่การเกษตรนั้นมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตไม่ว่าจะเป็นการใช้ในการบริโภค การสร้างรายได้ให้กับ เกษตรกร และที่สำคัญผลผลิตทางการเกษตรหลายอย่างสามารถเป็นสินค้าส่งออกต่างประเทศ ทำให้มีการให้ความสำคัญต่อคุณภาพของผลผลิตและความปลอดภัยสูงขึ้นซึ่งนำไปสู่การใช้สารกำจัด ศัตรูพืชหรือสารกำจัดแมลงเพื่อทำให้ได้คุณภาพของผลผลิตตามต้องการแต่การใช้สารกำจัดศัตรูพืชส่ง ผลกระทบต่อความสุขภาพของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมหลายด้าน ในปัจจุบันจึงมีการกำหนดปริมาณ สารพิษตกค้างที่มีได้ในอาหารสำหรับวัตถุอันตรายทางการเกษตรเพื่อใช้เป็นตัวกำหนดมาตรฐาน

ปัจจุบันสารกำจัดศัตรูพืชที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในประเทศไทยมีอยู่ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต (Organophosphate), กลุ่มคาร์บาเมต (Carbamate), กลุ่มฟิโปรนีล (Fipronil) และกลุ่มนีโอนิโคตินอยด์ (Neonicotinoids) ซึ่งการได้รับสารเหล่านี้ที่ปนเปื้อนจาก อาหารอาจจะเกิดอาการไม่พึงประสงค์ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ท้องร่วง หายใจติดขัด และจากการสัมผัสเป็นเวลานานอาจเกิดพิษสะสมจนก่อให้เกิดโรคมะเร็ง, อัมพฤกษ์, อัมพาตและโรคผิวหนังต่างๆ โดยทั่วไปการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชนั้นจะตรวจวัด โดยเทคนิค Gas chromatography (GC) หรือ High Performance Liquid Chromatography (HPLC) ซึ่งจะมีข้อเสียคือ มีความซับซ้อนจำเป็นต้องต้องใช้ผู้มีความชำนาญในการวิเคราะห์ ต้องเลือก ระบบให้เหมาะสม ค่าใช้จ่ายสูง เครื่องมือไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เป็นต้น ทำให้เป็นปัญหาสำหรับ ผู้ใช้โดยทั่วไป ดังนั้นการพัฒนาวิธีการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชที่สะดวก, ราคาถูก, มีประสิทธิภาพ และคนทั่วไปสามารถใช้งานได้

ก่อนหน้านี้อนุภาคนาโนโลหะ (MNPs) ถูกนำมาใช้ประโยชน์หลายด้านเนื่องจากอนุภาคนาโน ของโลหะนี้สามารถเกิดปรากฏการณ์เชิงแสงที่เรียกว่า Localized Surface Plasmon Resonance (LSPR) ซึ่งเกิดจากการสั่นของอิเล็กตรอนที่ผิวอนุภาคนาโนโลหะ เมื่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าตกกระทบ ลงบนอนุภาค ทำให้เกิดการสั่นของอิเล็กตรอนในทิศที่สวนทางกับสนามไฟฟ้าเมื่อความถี่ ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่ตกกระทบมีค่าเท่ากับความถี่ในการสั่นของอิเล็กตรอนภายในอนุภาค จะเกิดการแทรกสอดแบบเสริมแล้วเรียกว่า LSPR ซึ่งปรากฏการณ์นี้ทำให้เกิดการดูดกลืนแสงที่ ความถี่เฉพาะค่าหนึ่ง ส่งผลให้อนุภาคนาโนแต่ละชนิดมีสีที่แตกต่างกันออกไปโดย ขึ้นกับความถี่ ของการสั่นขึ้นกับความหนาแน่นของอิเล็กตรอน, ขนาดและรูปร่างของการกระจายของประจุ (Li, Cushing, & Wu, 2015) เนื่องด้วยอนุภาคนาโนนั้นมีขนาดเล็กทำให้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆอนุภาคเพียงเล็กน้อยจะส่งผลให้ความถี่ในการสั่นของอิเล็กตรอนนั้น เปลี่ยนไปหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงของ LSPR ดังนั้น MNPs จึงถูกนำมาใช้ในการตรวจจับสารต่างๆ นอกจากนั้น MNPs ยังเกิด LSPR ในช่วงที่ตามองเห็นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงสามารถมองเห็น ได้ด้วยตาเปล่าทำให้เซ็นเซอร์ที่พัฒนามาจากอนุภาคนาโนโลหะสามารถใช้ในการตรวจวัด สารกำจัดศัตรูพืชได้

ปัจจุบันคาร์บอนดอทได้รับความสนใจเป็นอย่างมากเนื่องจากสามารถใช้งานได้หลากหลาย นอกจากนั้นคาร์บอนดอทยังมีข้อดีได้แก่ ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตได้ดี, มีความเป็นพิษต่ำ, ละลาย น้ำได้ดี, สังเคราะห์ง่าย, เสถียร และสามารถปรับหมู่ฟังก์ชันบนพื้นผิวให้เหมาะกับการใช้งานได้ แต่ข้อจำกัดเมื่อเปรียบเทียบกับโมเลกุลฟลูออเรสเซนต์ชนิดอื่นพบว่าคาร์บอนดอทนั้นมีความเข้มจาก การคายแสงฟลูออเรสเซนต์ต่ำซึ่งจะส่งผลทำให้การใช้งานคาร์บอนดอทที่เกี่ยวกับการเรืองแสงอาจไม่ ดีเท่าที่คาดหวัง

ในงานนี้เป็นการใช้อนุภาคนาโนโลหะสำหรับการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชโดยจะใช้อนุภาค นาโนเงิน (AgNPs) ที่แสดงสีเหลือง และอนุภาคนาโนทองคำ (AuNRs) ที่แสดงสีแดงซึ่งสามารถ สังเคราะห์ผ่านปฏิกิริยาเคมี แล้วนำไปใช้ทดสอบกับสารกำจัดศัตรูพืชเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง LSPR ของอนุภาคนาโนและพัฒนาไปเป็นเซ็นเซอร์ที่สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยตาเปล่า จากนั้นนำคาร์บอนดอทที่สามารถเกิดการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ได้มาใช้ตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชซึ่ง จะมีสารที่รบกวนการวิเคราะห์น้อยทำให้ได้ประสิทธิภาพสูงกว่าการสังเกตด้วยตาเปล่าและ ใช้ปรากฏการณ์เชิงแสง LSPR ของอนุภาคนาโนเพื่อเพิ่มสัญญาณการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ คาร์บอนดอทซึ่งสามารถพัฒนาเป็นเซ็นเซอร์ที่มีประสิทธิภาพและสะดวกต่อการใช้งาน

1.2 วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาการสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินรูป (AgNPs) โดยวิธีรีดักชัน
- เพื่อศึกษาการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs) โดยวิธี seed-growth synthesis
- เพื่อศึกษาการสังเคราะห์คาร์บอนดอท โดยวิธีใช้ microwave
- เพื่อศึกษาสัณฐานวิทยาและคุณสมบัติเชิงแสงของอนุภาคนาโน AgNPs และ AuNPs
- เพื่อศึกษาความสามารถในการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs และ AuNPs
- เพื่อศึกษาความสามารถในการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอท
- เพื่อศึกษาความสามารถในการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอทที่ใช้กับอนุภาคนาโน
- เพื่อศึกษา sensitivity, selectivity ในการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืช

1.3 สมมติฐาน

- AgNPs และ AuNPs สามารถตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชได้และมีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง LSPR ซึ่งเป็นผลจากแรงระหว่างโมเลกุลของสารกำจัดศัตรูพืชและ อนุภาคนาโนโลหะ

 คาร์บอนดอทสามารถตรวจจับการมีอยู่ของสารกำจัดศัตรูพืชผ่านการเรื่องแสง เนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงของการเรืองแสง ซึ่งเป็นผลจากแรงระหว่างโมเลกุลของสารกำจัดศัตรูพืชและอนุภาค คาร์บอนดอท

- AuNPs และ AuNRs สามารถช่วยเพิ่มสัญญาณความไวในการตรวจวัดการเรื่องแสงของคาร์บอน ดอทเมื่อตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชผ่านกระบวนการ non-radiative energy transfer

1.4 ขอบเขตการศึกษา

- วิทยาลัยคิจ - การสังเคราะห์ AuNPs ผ่านวิธีรีดักชั้นแบบ seed-growth synthesis
- การสังเคราะห์คาร์บอนดอท โดยวิธีใช้ microwave
- การจำแนกลักษณะเฉพาะของ AgNPs, AuNPs และคาร์บอนดอท ในด้านสัณฐานวิทยา คุณสมบัติ เชิงแสง การกระจายขนาด และความเสถียร
- ความสามารถในการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs และ AuNPs
- ความสามารถในการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอท
- ความสามารถในการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอทที่ใช้ร่วมกับอนุภาคนาโนโลหะ

 - ตรวจสอบ Sensitivity, Selectivity ในการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืช ผ่านกระบวนการ non-radiative energy transfer โดยเลือกให้ LSPR ของอนุภาคนาโนโลหะซ้อนทับหรือมี
ความยาวคลื่นใกล้เคียงกับ excitation ของคาร์บอนดอท

- สารกำจัดศัตรูพืชที่ต้องการตรวจวัด คือ สารในกลุ่ม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid และ Organophosphate

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 Localized surface plasmon resonance (LSPR)

ปรากฏการณ์เชิงแสงที่เรียกว่า Localized Surface plasmon resonance (LSPR) เกิดจากการสั่นของอิเล็กตรอนที่ผิวของอนุภาคนาโนโลหะเมื่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ามาตกกระทบลงบน อนุภาค ส่งผลให้อิเล็กตรอนบริเวณผิวของอนุภาคเกิดการสั่นในทิศที่สวนทางกับสนามไฟฟ้าเมื่อ ความถี่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าพอดีกับความถี่ในการสั่นของอิเล็กตรอนบนผิวของอนุภาคนาโน จะเกิดการแทรกสอดแบบเสริมและเกิดปรากฏการณ์เชิงแสงที่เรียกว่า LSPR ซึ่งปรากฏการณ์นี้ทำให้ เกิดการดูดกลืนแสงที่ความถี่เฉพาะเจาะจง ส่งผลให้อนุภาคนาโนแต่ละชนิดมีสีที่แตกต่างกันออกไป โดยความถี่ของการสั่นซึ่งขึ้นกับความหนาแน่นของอิเล็กตรอน ขนาด รูปร่างของการกระจาย ของประจุ (Kelly, Coronado, Zhao, & Schatz, 2003)

ภาพที่ 1 Localize surface plasmon resonance ของอนุภาคนาโนของโลหะ

2.2 อนุภาคนาโนโลหะ

้อนุภาคนาโนโลหะเป็นอนุภาคที่มีขนาดตั้งแต่ 1 นาโนเมตรถึง 100 นาโนเมตร ถูกนำไปใช้ ้งานหลากหลายด้านโดยเฉพาะการใช้เร่งปฏิกิริยา,การเพิ่มสัญญาณการกระเจิงของรามานและ การใช้สำหรับตรวจวัดสารต่างๆ อนุภาคนาโนของโลหะสามารถสังเคราะห์ได้โดยวิธีรีดักชั้น ้โดยการใช้สารรีดิวซ์เพื่อเปลี่ยนโลหะให้มีเลขออกซิเดชันเป็นศูนย์และสารที่ทำให้เสถียรเพื่อป้องกัน การรวมตัวของอนุภาคนาโน ซึ่งความแตกต่างของสารรีดิวซ์, สารทำให้เสถียร, อุณหภูมิ, pH, ขนาด และรูปร่างที่แตกต่างกันของอนุภาคนาโนที่สังเคราะห์จะส่งผลต่อการเกิด LSPR ของอนุภาคโดย ศึกษาผ่าน UV-Visible spectrophotometry (Saleh, 2022)

2.3 Stabilizing agent

Stabilizing agent เป็นสารเคมีจำเป็นสำหรับการสังเคราะห์อนุภาคนาโนโดยจะเป็นสารที่ ห่อหุ้มอนุภาคนาโนเพื่อรักษาเสถียรภาพของอนุภาคนาโนไม่ให้เกิดการรวมตัวกัน

ภาพที่ 2 โครงสร้างของ Cetyltrimethylammonium bromide (CTAB)

Cetyltrimethylammonium bromide (CTAB) เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนสายยาว ที่มีหมู่ไตรเมทิลแอมโมเนียมเป็นส่วนที่มีขั้วซึ่งมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในการสังเคราะห์อนุภาค นาโนทองคำและสามารถพบได้ในผลิตภัณฑ์ในครัวเรือนหลายชนิด

ตารางที่ 1 คุณสมบัติทางเคมีของ CTAB

	คุณสมบัติทางเคมีของ CTAB	
	สูตรเคมี	$C_{19}H_{42}BrN$
	มวลโมเลกุล	364.45 g/mol
	ความหนาแน่น	-
	จุดหลอมเหลว	237 - 243 °C
	จุดเดือด	-
	การละลายในน้ำ	-
Trisodium citrate (TSC)		
Na [⊕] [©] O [©] [©] Na		
ภาพที่ 3 โครงสร้างของ Trisodium citrate (TSC)		

Trisodium citrate เป็นสารรักษาเสถียรภาพทั่วไปในอนุภาคนาโนของโลหะมีตระกูล ตารางที่ 2 คุณสมบัติทางเคมีของ TSC

คุณสมบัติทางเคมีของ TSC		
สูตรเคมี	Na ₃ C ₆ H ₅ O ₇	
มวลโมเลกุล	258.06 g/mol	
ความหนาแน่น	1.7 g/cm ³	
จุดหลอมเหลว	300 ℃	
จุดเดือด	-	
การละลายในน้ำ	92 g∕100 mL (25 ℃)	

2.4 คาร์บอนดอท

คาร์บอนดอท (CDs) เป็น fluorescent nanomaterials หรือสารประกอบทางเคมีเรืองแสง ที่สามารถเปล่งแสงออกมาเมื่อมีการกระตุ้นจากแหล่งกำเนิดแสง สารประกอบเหล่านี้ได้คุณสมบัตินี้ เนื่องมาจากคาร์บอนดอทมีแถบพลังงานระหว่าง valance band กับ conduction band ใกล้เคียงกันซึ่งระยะห่างของแถบพลังงานจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับชนิดของขนาดของอนุภาค ตามภาพที่ 4 โดยระยะห่างของระดับพลังงานน้อยที่สุดที่เป็นไปได้ ถูกกำหนดโดยการกีดกันทาง ควอนตัม (quantum confinement) (Akkerman, 2019) ทำให้สามารถให้พลังงานกระตุ้น อิเล็กตรอนจาก valance band ไปยัง conduction band ได้ง่าย ซึ่งสารประกอบเหล่านี้สามารถ ดูดซับพลังงานและคายพลังงานออกมาที่ความยาวคลื่นสูงกว่าที่ดูดซับไป นอกจากนี้คาร์บอนดอทยัง ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสังเคราะห์ง่ายโดยใช้ไมโครเวฟ (de Medeiros et al., 2019)

ภาพที่ 4 แถบพลังงานระหว่าง valance band กับ conduction band ที่กำหนดโดยการกีดกัน ทางควอนตัม (quantum confinement)

2.5 สารกำจัดศัตรูพืช

สารเคมีหรือส่วนผสมของสารเคมีที่ใช้เพื่อป้องกัน, กำจัด, และควบคุมศัตรูพืชซึ่งมีอยู่หลาย กลุ่มโดยแต่ละกลุ่มจะมีโครงสร้างทางเคมีที่ต่างกันส่งผลให้ผลการออกฤทธิ์ในการกำจัดศัตรูพืชต่างกัน และมีการจำแนกเพื่อใช้กับพืชผลชนิดต่างๆ

สารกลุ่ม Avermectin

สารกลุ่ม Avermectins ที่ใช้ในงานวิจัยคือ Emamectin benzoate สูตรเคมี $C_{56}H_{81}NO_{15}$ ซึ่งถูกใช้อย่างแพร่หลายในประเทศไทยซึ่งมีกลไกออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทและกล้ามเนื้อตรงโดยจะ กระตุ้นสารGlutamates กับช่องผ่าน Glutamate-gated chloride channels ตรงตำแหน่ง allosteric modulators ทำให้คลอไรด์ไอออนไหลเข้าเซลล์ประสาททำให้เกิดการยับยั้งกระแส ประสาทส่งผลให้เป็นอัมพาตและตาย) ส่วนมากใช้ในพืชไร่ข้าวโพด, อ้อย และมันสำปะหลัง เพื่อกำจัด แมลงปากดูด, ปากกัด และไส้เดือนฝอย เป็นต้น มีค่าปริมาณของสารเคมีซึ่งคาดว่าจะทำให้ สัตว์ทดลองที่ได้รับสารนั้นเพียงครั้งเดียวตายไปเป็นจำนวนครึ่งหนึ่ง (50%) แบ่งเป็น Oral LD₅₀ เท่ากับ 60.2 ppm และ Dermal LD₅₀ เท่ากับ 301 ppm และปริมาณสารที่บริโภคทุกวันตลอดชีวิต แล้วไม่พบความเสี่ยงที่มีผลกระทบและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค หรือ Acceptable Dairy Intake (ADI) เท่ากับ 0.0005 mg/1 kg (น้ำหนักตัว) (National Center for Biotechnology Information (2024) for CID 86287518, Emamectin benzoate)

ภาพที่ 5 โครงสร้างของ Emamectin benzoate (สารกลุ่ม Avermectin)

สารกลุ่ม Carbamate

สารกลุ่ม Carbamate ที่ใช้ในงานวิจัยคือ Carbosulfan มีสูตรเคมี C₂₀H₃₂N₂O₃S ซึ่งถูกใช้ อย่างแพร่หลายในประเทศซึ่งมีความเป็นพิษโดยกลไกออกฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โคลีนเอส เทอเรสทำให้เกิดการสะสมของอะซิติลโคลีน ส่วนใหญ่มักใช้ป้องกันศัตรูพืชในข้าว, ข้าวโพดและ ถั่วต่างๆ จากเพลี้ย, มดปลวกและตั๊กแตน เป็นต้น มีค่า Oral LD₅₀ เท่ากับ 101 ppm และ Dermal LD₅₀ เท่ากับ 4012 ppm และ ADI เท่ากับ 0.01 mg/1 kg (น้ำหนักตัว) (National Center for Biotechnology Information (2024) for CID 41384, Carbosulfan)

ภาพที่ 6 โครงสร้างของ Carbosulfan (สารกลุ่ม Carbamate)

สารกลุ่ม Phenylpyrazole

สารกลุ่ม Phenylpyrazole ที่ใช้ในงานวิจัยคือ Fipronil มีสูตรเคมี $C_{12}H_4Cl_2F_6N_4OS$ ซึ่ง ออกฤทธิ์ในการกำจัดแมลงโดยจะไปออกฤทธิยับยั้งการเกิด GABA receptor-chloride complex ทำให้เกิดการกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางส่งผลให้เกิดการขัดขวางการไหลผานของคลอไรด ไอออนในเซลลประสาท มีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงโดยเฉพาะสัตวขาปลองต้น มีค่า Oral LD₅₀ เท่ากับ 97 ppm และ Dermal LD₅₀ เท่ากับ 354 ppm และ ADI เท่ากับ 0.0002 mg/1 kg (น้ำหนักตัว) (National Center for Biotechnology Information (2024) for CID 3352, Fipronil)

ภาพที่ 7 โครงสร้างของ Fipronil (สารกลุ่ม Phenylpyrazole)

สารกลุ่ม Neonicotinoids

สารกลุ่ม Neonicotinoids ที่ใช้ในงานวิจัยคือ Imidacloprid มีสูตรเคมี $C_{9}H_{10}ClN_{5}O_{2}$ ซึ่ง จะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทตรงช่องว่างระหว่างเซลล์ประสาท โดยแย่งจับกับสารสื่อประสาท Acetylcholines ในการจับกับตัวรับ nicotinic acetylcholine receptors ทำให้ส่งกระแสประสาท มากกว่าปกติทำให้ตัวรับผิดรูปและทำงานไม่ได้ ส่วนใหญ่ใช้ป้องกันเพลี้ย, แมลงหวี่ขาว, ด้วงเต่าแตง และมอดชนิดต่างๆ เป็นต้น ค่า Oral LD₅₀ เท่ากับ 500-600 ppm และ Dermal LD₅₀ เท่ากับ 1600 ppm และ ADI เท่ากับ 0.06 mg/1 kg (น้ำหนักตัว) (National Center for Biotechnology Information (2024) for CID 86287518, Imidacloprid)

ภาพที่ 8 โครงสร้างของ Imidacloprid (สารกลุ่ม Neonicotinoids)

สารกลุ่ม Organophosphate

สารกลุ่ม Organophosphate ที่ใช้ในงานวิจัยคือ Triazophos มีสูตรเคมี $C_{12}H_{16}N_3O_3PS$ จะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท โดยยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ Acetylcholinesterases ทำให้เกิด การคั่งของสารสื่อประสาท Acetylcholines ที่ปลายประสาท ส่งผลให้ถ่ายทอดกระแสประสาทสูง มากเกินไป ส่วนใหญ่ใช้ป้องกันไรชนิดต่างๆ, เพลี้ยจักจั่นฝอยทุเรียน และหนอนเจาะสมอฝ้าย เป็นต้น ค่า Oral LD₅₀ เท่ากับ 57 ppm และ Dermal LD₅₀ เท่ากับ 1100 ppm และ ADI เท่ากับ 0.001 mg/1 kg (น้ำหนักตัว) (National Center for Biotechnology Information (2024) for CID 32184, Triazophos)

ภาพที่ 9 โครงสร้างของ Triazophos (สารกลุ่ม Organophosphate)

2.6 Zeta potential

ศักย์ซีตาเป็นคำศัพท์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับศักย์ไฟฟ้า โดยทั่วไปจะใช้อักษรกรีกซีตา (ζ) หน่วยปกติคือโวลต์ (V) หรือมิลลิโวลต์ (mV) ศักย์ซีตาคือความต่างศักย์ระหว่างขอบเขตของของแข็ง และ ของเหลว เป็นตัววัดประจุไฟฟ้าของอนุภาคที่ถูกแขวนลอยในของเหลว สามารถใช้อธิบาย คุณสมบัติของชั้นสองของการกระจายตัวของคอลลอยด์ ศักย์ซีต้าที่มีค่าน้อยกว่า -15 mV หมายถึงจุดที่เกิดการรวมตัวของอนุภาค เมื่อมีค่าเท่ากับศูนย์คอลลอยด์จะตกตะกอน

Zeta potential (mV)	ความเสถียร
0 ถึง ±5	ตกตะกอนอย่างรวดเร็ว
±10 ถึง ±30	เริ่มไม่เสถียร
±30 ถึง ±40	เสถียรปานกลาง
±40 ถึง ±60	เสถียรดี
>61,)	เสถียรดีมาก
	มีสิลปากรั

ตารางที่ 3 ค่าศักย์ซีตาและความเสถียร

2.7 ทบทวนวรรณกรรม

ในปี 2006 มีการใช้ปรากฏการณ์เชิงแสง LSPR ของอนุภาคนาโนทองคำกับโมเลกุล Acetylcholinesterase (AChE) เพื่อสร้างไปโอเซนเซอร์ สำหรับตรวจวัด Paraoxon ซึ่งอยู่ในสาร กำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสฟอรัส โดยเซ็นเซอร์กลไกพื้นฐานคือ Paraoxon จะไปป้องกันไม่ให้ Acetylcholine chloride (ACh) ทำปฏิกิริยากับ AChE และจากการพัฒนาเซ็นเซอร์ LSPR ที่ใช้กับ AChE นั้นมีความไวและเสถียรภาพสูง ลักษณะการดูดกลืนของอนุภาคนาโนทองคำ LSPR ไปโอเซนเซอร์สามารถตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสฟอรัส โดยเซนเซอร์สามารถ ตรวจจับ Paraoxon ในช่วง 1–100ppb และ LOD อยู่ที่ 0.234 ppb สรุปได้ว่าไบโอเซนเซอร์ LSPR ที่ใช้กับ AChE สามารถใช้สำหรับการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสฟอรัสได้อย่างมี ประสิทธิภาพ(Lin, Huang, & Liu, 2006)

ในปี 2018 มีการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs) โดยใช้สารสกัด Citrus paradisi ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งตัวรีดิวซ์และ Surface plasmon resonance (SPR) ของ AuNPs ความยาวคลื่น สูงสุดอยู่ที่ 544 นาโนเมตรในสเปกตรัม UV–Vis แล้วนำ AuNPs มาใช้เป็นเซ็นเซอร์ฟลูออเรสเซนต์ และสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงด้วยตาเปล่าของไอออน Pb²⁺, Ca²⁺, Hg²⁺, Zn²⁺, Cu²⁺ ในตัวกลางที่ เป็นน้ำ โดยมีประสิทธิภาพ จากการเปรียบเทียบวิธีการตรวจวัดไอออนของโลหะแสดงให้เห็นว่า เซนเซอร์ฟลูออเรสเซนต์ใช้ได้ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ Ca²⁺, Cu²⁺ และ Pb²⁺ ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ว่า ความจำเพาะของเซนเซอร์ฟลูออเรสเซนต์นั้นมีตัวรบกวนที่น้อยกว่าการสังเกตด้วยตาเปล่า (Silva-De Hoyos, Sanchez-Mendieta, Camacho-Lopez, Trujillo-Reyes, & Vilchis-Nestor, 2020)

ในปี 2010 มีการพัฒนาวิธีการทดสอบที่ง่ายและสามารถใช้งานในสถานที่จริงสำหรับ การตรวจจับสารพิษออร์กาโนฟอสฟอรัสที่มีผลต่อความปลอดภัยของอาหาร โดยใช้อาศัย fluorescence resonance energy transfer (FRET) ของ CdTe ควอนตัมดอท (QD) ที่พื้นผิวซึ่ง กลไกเกิดจากการเปลี่ยนแปลงลิแกนด์ สำหรับการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่ม Organophosphorothioate พบว่ามีการเกิดพันธะ coordination ของ dithizone ที่พื้นผิวของ CdTe QDs นำไปสู่การดับของการคายแสงสีเขียวของ CdTe QDs ด้วยกลไก FRET เมื่อเติมสาร กำจัดศัตรูพืชกลุ่ม Organophosphorothioate ลิแกนด์ dithizone ที่พื้นผิว CdTe QD จะถูกแทนที่ด้วย hydrolyzate ของ Organophosphorothioate และเป็นปัจจัยที่สามารถเกิดการ เรืองแสงขึ้นได้ โดยการเรืองแสงจะเกิดขึ้นทันที และขีดจำกัดของการตรวจจับ chlorpyrifos มีค่าต่ำ ถึง ~0.1 nM และช่วงที่สามารถตรวจวัด chlorpyrifos ตั้งแต่ 0.1 nM ถึง 10 μM ซึ่งสามารถนำไป พัฒนาเป็นเซ็นเซอร์เรืองแสงสำหรับการตรวจศีโมหรือการตรวจทางชีวภาพ (K. Zhang et al., 2010) ในปี 2019 มีการใช้คาร์บอนดอท (C-Dots) เพื่อตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืช Atrazine, Chlorpyrifos, Lindane, Tetradifon และ Imidacloprid ที่ใช้อย่างมากมายในสารละลายที่เป็นน้ำ ซึ่งพื้นผิวของ C-Dots ที่ถูกสังเคราะห์ประกอบด้วยหมู่ amine, carboxyl, hydroxyl ทำให้ C-Dots เกิดแรงโดยตรงกับกลุ่ม –NO₂ และ –NH ของ Imidacloprid ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง สถานะพลังงานของ C- Dots แล้วส่งผลให้การเรืองแสงของ C- Dots ดีขึ้น (Turn-on) ในทางตรงกัน ข้าม สารกำจัดศัตรูพืชอีก 4 ชนิด การเรืองแสงของ C-Dots จะลดลง (Turn-off) เนื่องจากปฏิกิริยา ของสารกำจัดศัตรูพืชกับ C-Dot ส่วนใหญ่คงที่ C-Dots จะมีลักษณะการจับที่แตกต่างกันกับสาร กำจัดศัตรูพืชที่ต่างชนิดกัน ซึ่งมีประโยชน์ในการแยกสารกำจัดศัตรูพืชที่สนใจได้ง่าย และมี detection limit ที่ต่ำมาก โดยเฉพาะ Imidacloprid มีค่า 0.013 μM ซึ่งเป็นประโยชน์ในการ ออกแบบวิธีการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชที่ง่าย และมีประสิทธิภาพ (Mandal, Sahoo, Sarkar, Chakraborty, & Das, 2019)

ภาพที่ 10 การตรวจจับ Imidacloprid (Turn-on) ของคาร์บอนดอท

ในปี 2022 มีการพัฒนาวิธีการสำหรับการตรวจสอบสารกำจัดศัตรูพืช โดยใช้คาร์บอนดอทที่ มีความเสถียร เป็นพิษต่ำ และสามารถใช้ได้กับสารทางชีวภาพ มาพัฒนาเป็นเซ็นเซอร์ สำหรับการ ตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืช โดยเน้นเซ็นเซอร์ photoluminescent , colorimetric และ electro chemiluminescent ในการตรวจวัดโดยเซ็นเซอร์คาร์บอนดอท หลังจากได้รับการฉายรังสี จากแหล่งกำเนิดแสงภายนอกคาร์บอนดอท จะดูดซับพลังงานเข้าสู่สถานะกระตุ้น จากนั้นกลับสู่ สถานะพื้นโดยผ่านการเปลี่ยนผ่านแบบแผ่รังสีและไม่แผ่รังสี ปล่อยพลังงานส่วนเกินออกมาในรูปของ แสงและความเข้มของสัญญาณแสงของคาร์บอนดอทในสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก การมีโมเลกุลของสารกำจัดศัตรูพืช และการเปลี่ยนแปลงสัญญาณ photoluminescent สามารถใช้ ตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชได้ นอกจากนั้นข้อดีที่สำคัญของคาร์บอนดอทคือ สามารถปรับหมู่ฟังก์ชั่น ให้เหมาะสำหรับสารได้ ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชได้หลายชนิดโดยการตรวจจับ นั่นอาศัยการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณ photoluminescent (X. Zhang et al., 2022)

ในปี 2020 ได้ใช้อนุภาคนาโนของโลหะ (NPs) เพื่อเพิ่มความเข้มการเรืองแสงฟลูออเรสเซนซ์ ของคาร์บอนดอท (CDs) เนื่องด้วยความเข้มจากการเรืองแสงของคาร์บอนดอท จะมีต่ำมากซึ่งเป็น ข้อจำกัด จากการที่ NPs สามารถเกิดปรากฏการณ์เชิงแสง localized surface plasmon resonance (LSPR) ทำให้สามารถเกิดกระบวนการ metal-enhanced fluorescence (MEF) จากการศึกษาการเพิ่มความเข้มแสงฟลูออเรสเซนส์ของคาร์บอนดอทที่มีการคายแสงต่างกัน ได้แก่ คายแสงสีน้ำเงิน (B-CDs) ,คายแสงสีเซียว (G-CDs) และคายแสงสีเหลือง (Y-CDs) โดยการใช้อนุภาค นาโนเงิน (AgNPs) ที่มีการปรับขนาดของ AgNPs และระยะห่างระหว่าง AgNPs และคาร์บอนดอทซึ่ง กำหนดผ่านการเคลือบอนุภาคด้วยซิลิกา (Ag@SiO2) จากผลการทดลองพบว่า AgNPs ที่ไม่มีการ เคลือบด้วยซิลิกา เกิดการดับของการเรืองแสงคาร์บอนดอททั้ง 3 ชนิด แต่ Ag@SiO2 จะเกิดการดับ เฉพาะ B-CDs เนื่องจากมีการซ้อนกันระหว่างช่วงการคายแสงของคาร์บอนดอท และ LSPR ของ AgNPs อย่างไรก็ตาม Ag@SiO2 ที่มีความหนาของการเคลือบซิลิกา 15 นาโนเมตร ใช้กับ G-CDs และ Y-CDs สามารถเพิ่มการเรืองแสงได้ถึง 5-6 เท่า ซึ่งกลไกการดับและเพิ่มประสิทธิภาพ การเรืองแสงสามารถอริบายโดยการถ่ายเทอิเล็กตรอนและกระบวนการถ่ายโอนพลังงานระหว่าง LSPR ของ AgNPs และคาร์บอนดอท (Yuan et al., 2020)

ภาพที่ 11 Electrons transition และ energy transfer ระหว่าง AgNPs และคาร์บอนดอท

ในปี 2022 ได้มีการสังเคราะห์เซ็นเซอร์วัดสีและการเรืองแสงฟลูออเรสเซนซ์ Rhodamine 6G thioamide (RS) เซ็นเซอร์แสดงสัญญาณฟลูออเรสเซนซ์ได้ด้วยขีดจำกัดการตรวจจับที่ 0.49 ppb และการเปลี่ยนแปลงของโครโมเจนจากไม่มีสีเป็นสีชมพูเมื่อตรวจจับไอออนของปรอท นอกจากนี้ การใช้การเพิ่มประสิทธิภาพของพลาสโมนิกโดยการรวม RS กับอนุภาคนาโนเงินสีน้ำเงินที่ สังเคราะห์ขึ้น (B-AgNPs) นำไปสู่ผลผลิตควอนตัมฟลูออเรสเซนซ์ที่สามารถเปล่งแสงที่มากขึ้นผ่าน การถ่ายโอนพลังงานแบบไม่แผ่รังสี ซึ่งส่งผลให้ความไวของเซ็นเซอร์ดีขึ้น ให้ขีดจำกัดการตรวจจับที่ ต่ำกว่าประมาณ 16 เท่า (0.030 ppb) เมื่อเทียบกับขีดจำกัดการตรวจจับของเซ็นเซอร์เปล่า สามารถใช้ RS ร่วมกับ B-AgNPs เพื่อตรวจสอบปรอทที่ปนเปื้อนในตัวอย่างจริง เช่น น้ำดื่มและเนื้อ ปลาทะเล ผลลัพธ์นี้บ่งชี้ว่าเซ็นเซอร์ สามารถทนต่อการรบกวนจากเมทริกซ์ของตัวอย่างจริงได้และ แถบทดสอบกระดาษที่ผลิตจาก RS ยังสามารถตรวจวัดปรอท ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณด้วย การเปลี่ยนแปลงสีอย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจนด้วยตาเปล่า ความสามารถทั้งหมด เหล่านี้บ่งชี้ว่า RS และ B-AgNPs เป็นตัวเลือกที่มีแนวโน้มดีสำหรับการตรวจจับปรอท (Kaewnok et al., 2022)

ภาพที่ 12 การตรวจจับปรอทของ Rhodamine 6G thioamide (RS) และการเพิ่มสัญญาณ ด้วย non-radiative energy transfer ของ AgNPs

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

- 3.1.1 เครื่องชั่งสำหรับงานวิเคราะห์ (Metter Toledo AB204)
- 3.1.2 เครื่อง UV-VIS Spectrophotometer (Agilent-Cary 60)
- 3.1.3 ควอตซ์ คิวเวท
- 3.1.4 เครื่อง Fluorescence Spectrometer (Perkin Elmer LS55)
- 3.1.5 เครื่องกวนสาร (IKA-C MAG HS7)
- 3.1.6 ไมโครปิเปต 10 µL (RAININ Pipet-Lite XLS by METTLER TOLEDO)
- 3.1.7 ไมโครปีเปต 100 µL (RAININ Pipet-Lite XLS by METTLER TOLEDO)
- 3.1.8 ไมโครปิเปต 1,000 µL (RAININ Pipet-Lite XLS by METTLER TOLEDO)
- 3.1.9 เทอร์โมมิเตอร์
- 3.1.10 แท่งแม่เหล็กกวนสาร
- 3.1.11 ขวดขนาด 5 mL
- 3.1.12 ขวดขนาด 10 mL
- 3.1.13 บีกเกอร์ขนาด 25 mL
- 3.1.14 ปีกเกอร์ขนาด 100 mL

3.2 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย

No.	Chemicals	Chemical	Molecular	Company
		Formular	weight	
1	Silver nitrate	AgNO ₃	169.87	EMSURE
2	Sodium borohydride	NaBH ₄	37.83	ACROS
3	Chloroauric acid	HAuCl ₄	339.79	Sigma-Aldrich
4	Trisodium citrate	Na ₃ C ₆ H ₅ O ₇	294.10	Sigma-Aldrich
5	Cetyltrimethylammonium	C ₁₉ H ₄₂ BrN	364.45	Sigma-Aldrich
	bromide			
6	Ascorbic acid	C ₆ H ₈ O ₆	176.12	Sigma-Aldrich

ตารางที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย

3.3 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินโดยวิธีรีดักชันที่ปรับปรุงจากงานวิจัยก่อนหน้า (Agnihotri, Mukherji, & Mukherji, 2014) เริ่มด้วยเติม AgNO₃ 50 mM ปริมาตร 60 μL ลงใน น้ำ DI 29.00 mL จากนั้นเติม TSC 75 mM ปริมาตร 600 μL กวนอย่างแรงและเติม NaBH₄ 2 mM ปริมาตร 300 μL ลงในสารละลายผสมอย่างรวดเร็ว สีขอสารละลายจะเปลี่ยนจากไม่มีสีเป็นสี เหลืองและกวนสารต่อไปอีก 30 นาที ตามภาพที่ 13

ภาพที่ 13 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)

3.4 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำผ่านวิธี seed-growth synthesis ที่ปรับปรุงจากงานวิจัย ก่อนหน้า (Xu, Mao, He, & Yeung, 2014) ซึ่งเป็นวิธีที่ได้ขนาดอนุภาคที่มีขนาดเล็กและใกล้เคียงกัน

การเตรียม growth solution เริ่มจากเตรียม CTAB ความเข้มข้น 100 mM ปริมาตร 9.50 mL ซึ่งเป็นสารที่ทำให้เสถียรจากนั้นเติม AgNO₃ ความเข้มข้น 6 mM ปริมาตร 100 μL แล้วกวน เป็นเวลา 5 นาที จากนั้นเติม HAuCl₄ ความเข้มข้น 10 mM ปริมาตร 500 μL ลงไปแล้วกวนต่ออีก 1 นาที สารละลายจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง จากนั้นเติม Ascorbic acid ความเข้มข้น 100 mM ปริมาตร 150 μL จนสารละลายเปลี่ยนเป็นไม่มีสีตามภาพที่ 14

การเตรียม seed solution โดยเตรียม CTAB ความเข้มข้น 100 mM ปริมาตร 9.75 mL จากนั้นเติม HAuCl₄ ความเข้มข้น 100 mM ปริมาตร 600 μL สารละลายจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง และกวนต่อ 5 นาที แล้วเติม NaBH₄ ความเข้มข้น 100 mM ปริมาตร 600 μL จากนั้นกวน 2 นาที จะได้ seed solution ที่มีสีน้ำตาลตามภาพที่ 15

ภาพที่ 16 การสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)

3.5 การสังเคราะห์คาร์บอนดอท (CDs)

สังเคราะห์คาร์บอนดอทโดยวิธีใช้ไมโครเวฟที่ปรับปรุงจากงานวิจัยก่อนหน้า (de Medeiros et al., 2019) เริ่มด้วยเตรียมเครื่องดื่มวิตามินซีที่สามารถหาได้ตามท้องตลาด 25.00 mL จากนั้นเติม 30% H₂O₂ 3.00 mL แล้วนำเข้าไมโครเวฟ 750 วัตต์ เป็นเวลา 2 นาที จะได้คาร์บอนดอท ตามภาพที่ 17

3.6 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยาของอนุภาคนาโนโลหะ

การวิเคราะห์ลักษณะทางสัณฐานวิทยาในการวิจัยดำเนินการโดย FE-SEM และ DRS สำหรับการวิเคราะห์ขนาดอนุภาคนาโน การแสดงลักษณะคุณสมบัติทางแสง (LSPR) ผ่าน UV-Visible spectrophotometer ความคงตัวของอนุภาค Zeta Potential และSize distribution ผ่าน Zetasizer-nano ZS (Malvern)

3.7 การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ (CDs)

การวิเคราะห์ลักษณะทางสัณฐานวิทยาในการวิจัยดำเนินการโดย TEM และหมู่ฟังก์ชันโดย FTIR

3.8 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs และ AuNRs

นำสารละลาย NPs 1.50 mL ในหลอดทดลองและและเติมกำจัดศัตรูพืช 1.70 mL ที่ความ เข้มข้นต่างกันในหลอดทดลอง ทิ้งไว้เป็นเวลา 10 นาที จากนั้นติดตามการเปลี่ยนแปลงของ LSPR ด้วยเครื่อง UV-Visible spectrophotometer โดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ใน ได้แก่สารในกลุ่ม Carbamate, Organophosphate, Avermectin, Fipronil และ Neonicotinoids

พารามิเตอร์เครื่อง UV-VIS Spectrophotometer (Agilent-Cary 60)

Instrument:	Cary 60
Instrument Version :	2.00
Start (nm) :	800
Stop (nm) :	200
Scan Rate (nm/min) :	600
Data Interval (nm) :	1.00
Beam Mode :	Dual Beam
Baseline Correction :	Off
(A)	R / R

3.7 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs

นำสารละลายคาร์บอนดอท 2.00 mL ในหลอดทดลองและเติมกำจัดศัตรูพืช 1.00 mL ที่ความเข้มข้นต่างกันในหลอดทดลอง ทิ้งไว้เป็นเวลา 10 นาที จากนั้นติดตามการเปลี่ยนแปลงการ เรืองแสงของคาร์บอนดอทผ่าน Fluorescence Spectrometer โดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ได้แก่ สารในกลุ่ม Carbamate , Organophosphate, Avermectin, Fipronil และ Neonicotinoids

พารามิเตอร์เครื่อง Fluorescence Spectrometer (Perkin Elmer LS55)

Instrument:	Perkin Elmer LS55	
Mode:	Scan/Emission	
Start (nm) :	700	
Stop (nm) :	19 200	
Excitation wavelength (nm) :	314	
Excitation slit (nm) :	50.0	
Emission slit (nm) :	50.0	
Scan speed (nm/min) :	500	
Cuvette length (cm) :	1.0	

3.8 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs กับ MNPs

นำสารละลายคาร์บอนดอท 2.00 mL ในหลอดทดลองและเติมกำจัดศัตรูพืช 1.00 mL ที่ความเข้มข้นต่างกันในหลอดทดลอง แล้วเติมด้วย MNPs 0.10 mL ทิ้งไว้เป็นเวลา 10 นาที จากนั้นติดตามการเปลี่ยนแปลงการเรืองแสงของคาร์บอนดอทผ่าน Fluorescence Spectrometer

บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผลการทดลอง

4.1 อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs)

ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs) โดยวิธีรีดักชัน มีการใช้ NaBH₄ เป็นตัวรีดิวซ์ เพื่อทำให้ Ag⁺ จาก AgNO₃ เกิดปฏิกิริยารีดักชันเป็น Ag⁰ และ TSC ที่เติมไปเป็น Stabilizing agent เพื่อป้องกันการรวมตัวของอนุภาคและทำให้เสถียร

4.1.1 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยา

อนุภาคนาโนเงินที่สังเคราะห์ได้มีลักษณะเป็นสารละลายสีเหลืองและมีค่าการดูดกลืนแสง สูงสุดหรือ Maximum LSPR อยู่ที่ 400 nm ตามภาพที่ 18

ภาพที่ 18 สารละลายและสเปกตรัมการดูดกลืนแสง(LSPR) ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs)

การวิเคราะห์ทางสัณฐานวิทยาที่ดำเนินการผ่าน FE-SEM จะเห็นว่า AgNPs มีลักษณะเป็น ทรงกลมที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 10-20 nm ตามภาพที่ 19

ภาพที่ 19 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs) ที่กำลังขยาย 200,000เท่า และ 500,000 เท่า

4.1.2 Size Distribution Distribution

จากภาพที่ 20 การกระจายขนาดของ AgNPs เป็นแบบ heterogeneous โดยมีค่า Z-Average อยู่ที่ 264.5 d.nm ซึ่งจากการที่ขนาดของอนุภาคมีหลายขนาดมาจากเกิดการรวมตัวกัน ของอนุภาคบางส่วน

4.1.3 Zeta Potential Distribution

จากภาพที่ 21 ค่า Zeta Potential ของ AgNPs คือ -12.5 มิลลิโวลต์ (100%) ซึ่งเป็นสภาวะที่ไม่ค่อยเสถียรตามตารางที่ 3 ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมตัวกันของอนุภาค ได้ง่ายตามผลการทดลองของ Size Distribution Distribution และค่า Zeta Potential ของ AgNPs เป็นลบซึ่งจะแสดงชนิดของประจุที่อยู่รอบอนุภาคซึ่งมาจาก TSC ที่เป็น Stabilizing agent ที่มีประจุลบ

ภาพที่ 21 การกระจาย Zeta Potential ของอนุภาคนาโนเงิน(AgNPs)

4.1.4 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AgNPs

จากการทดลองพบว่า AgNPs มีความจำเพาะกับโดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในกลุ่ม Organophosphate เพียงกลุ่มเดียวจากสารกำจัดศัตรูพืชที่นำมาทดสอบทั้งหมด 5 กลุ่ม ที่สามารถ เกิดพีคใหม่ที่ความยาวคลื่นเท่ากับ 410 nm ซึ่งสามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน แต่เมื่อทิ้งไว้นาน 30 นาที หลอดทดลองที่เติม Carbamate จะเกิดเกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากโคร้างสร้างมีหมู่ฟังก์ชันที่คล้ายกันแต่มีความเกะกะมากกว่าทำให้แรงกระทำที่เกิดนั้นไม่ดี เท่าการเติม Organophosphate ทำให้ใช้เวลานานถึงจะสังเกตถึงความเปลี่ยนแปลงตามภาพที่ 22

ภาพที่ 22 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 23 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs เมื่อมีสารกำจัดศัตรูพืช 5 กลุ่ม ที่มีความเข้มข้น ของสารกำจัดศัตรูพืชเท่ากับ 24 ppm

การทดลองพบว่าการเติม Organophosphate ทำให้เกิดการเปลี่ยนสีจากสีเหลืองเป็นสีส้ม การเปลี่ยนแปลงนี้มีสาเหตุมาจากการมี Trisodium citrate (TSC) ซึ่งถูกใช้เป็น stabilizing agent ในการสังเคราะห์ AgNPs ซึ่งหมู่ Carboxyl (-COOH) ของ TSC ที่บริเวณพื้นผิวของ AgNPs เกิดพันธะไฮโดรเจนกับหมู่ Ethoxy ของ Organophosphate และวงเบนซีนของ Organophosphate จะเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ **π** (**π**-**π** interaction) ซึ่งทำให้เกิดการรวมตัว ของอนุภาคซึ่งทำให้เกิดการตกตะกอน และมีการแทนที่ซิเตรตไอออนจากพื้นผิวของ AgNP ด้วย ซัลเฟอร์ในโมเลกุลของ Organophosphate แล้วเกิดพันธะโควาเลนต์ Ag-S ที่มีความแข็งแรงขึ้นบน พื้นผิวของ AgNPs ทำให้เกิดพีคใหม่ที่ความยาวคลื่นเท่ากับ 410 nm (Ma et al., 2018) ตามภาพที่ 26 การตกตะกอนของ AgNPs ตามภาพที่ 24 ทำให้คุณสมบัติ LSPR หายไป ทำให้ คุณสมบัติ LSPR นั้นหายไปส่งผลให้สีเปลี่ยนกลับไปเป็นสีเหลืองที่คล้ายเดิมเมื่อความเข้มข้นของ Organophosphate สูงขึ้น

ภาพที่ 24 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Organophosphate ที่ความเข้มข้นแตกต่างกันและตะกอนที่เกิดขึ้นเมื่อมีการเติม Organophosphate ที่ความเข้มข้น 59 ppm

ภาพที่ 26 กลไกการตรวจวัด Organophosphate ด้วย AgNPs

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ(LOD)ที่คำนวณได้จาก 3 เท่าของส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของสัญญาณแบลงก์ส่วนด้วยความชันของกราฟมาตรฐาน (3SD/ความชัน) คือ 5.1 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (LOQ) เป็นระดับความเข้มข้นของสารที่ให้สัญญาณ เป็น 10 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัญญาณแบลงก์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 17 ppm โดยมีช่วงความ เข้มข้นที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ 17 ถึง 88 ppm

4.2 อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs)

ในการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AgNPs) โดยวิธี seed-growth synthesis ในขั้นตอน การสังเคราะห์ Growth solution มีการใช้ Ascorbic acid เป็นตัวรีดิวซ์แบบอ่อนเพื่อทำให้ Au³⁺ จาก HAuCl₄ เกิดปฏิกิริยารีดักชันเป็น Au⁺ และ Ag⁺ จาก AgNO₃ เกิดปฏิกิริยารีดักชันเป็น Ag⁰ ซึ่งจะใช้เป็นแกนกลางของอนุภาคแล้วใช้ CTAB เป็น Stabilizing agent เพื่อป้องกันการรวมตัวของ อนุภาคและทำให้เสถียร ในขั้นตอนการสังเคราะห์ Seed solution มีการใช้ NaBH4 เป็นตัวรีดิวซ์ แบบแรงเพื่อทำให้ Au³⁺ จาก HAuCl₄ เกิดปฏิกิริยารีดักชันเป็น Au⁰ และขั้นตอนสุดท้ายนำ Seed solution หยดลงใน Growth solution จะทำให้ Au⁺ เกิดปฏิกิริยารีดักชันเป็น Au⁰ แล้วนำไปสู่การเกิด AuNPs

4.2.1 การศึกษา LSPR และลักษณะทางสัณฐานวิทยา

อนุภาคนาโนทองคำที่สังเคราะห์ได้มีลักษณะเป็นสารละลายสีแดงและมีค่าการดูดกลืนแสง สูงสุดหรือ Maximum LSPR อยู่ที่ 528 nm ตามภาพที่ 28

ภาพที่ 28 สารละลายและสเปกตรัมการดูดกลืนแสง(LSPR) ของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs)

การวิเคราะห์ทางสัณฐานวิทยาที่ดำเนินการผ่าน FE-SEM จะเห็นว่า AuNPs มีลักษณะเป็น ทรงกลมที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 15-25 nm ตามภาพที่ 29

ภาพที่ 29 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด(SEM)ของอนุภาคนาโนทองคำ(AuNPs) ที่กำลังขยาย 200,000เท่า และ 500,000 เท่า

4.2.2 Size Distribution Distribution

จากภาพที่ 30 การกระจายขนาด AuNPs เป็นแบบ homogeneous มี Z-Average คือ

57.36 d.nm

4.2.3 Zeta Potential Distribution

จากภาพที่ 31 ค่า Zeta Potential ของ AuNPs คือ 30.5 มิลลิโวลต์ (100 %) ซึ่งเป็นสภาวะที่เสถียรตามตารางที่ 3 ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมตัวกันของอนุภาคได้ยากตาม ผลการทดลองของ Size Distribution Distribution และค่า Zeta Potential ของ AuNPs เป็นบวก ซึ่งจะแสดงชนิดของประจุที่อยู่รอบอนุภาคซึ่งมาจาก Cetyltrimethylammonium bromide (CTAB) ที่เป็น Stabilizing agent ที่มีประจุบวก

4.2.4 การศึกษาความสามารถการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชของ AuNPs

จากการทดลองพบว่า AuNPs มีความจำเพาะกับโดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในกลุ่ม Avermectin และกลุ่ม Fipronil โดยจะเกิดการเลื่อนของพีค LSPR ไปทางที่มีความยาวคลื่นสูงขึ้น และมีความกว้างของพีคเพิ่มขึ้นซึ่งสังเกตการเปลี่ยนแปลงสเปกตรัมอย่างเห็นได้ชัดและมีตะกอน เกิดขึ้นซึ่งทำให้สีของ AuNPs จางลง ตามภาพที่ 32

ภาพที่ 32 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AgNPs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 34 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AuNPs เมื่อมีการเติม Avermectin ที่ความเข้มข้นแตกต่างกันและตะกอนที่เกิดขึ้นเมื่อมีการเติม Avermectin

ภาพที่ 35 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Avermectin ที่มีความเข้มข้นแตกต่างกัน

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ (LOD) การตรวจจับ Avermectin ด้วย AuNPs คำนวณได้จาก 3 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัญญาณแบลงก์ส่วนด้วยความชันของกราฟ มาตรฐาน (3SD/ความชัน) คือ 6.6 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (LOQ) เป็นระดับความเข้มข้นของสารที่ให้สัญญาณเป็น 10 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัญญาณ แบลงก์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 22 ppm โดยมีช่วงความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้ตั้งแต่ 22 ถึง 206 ppm

ภาพที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs ที่ความยาวคลื่น 528 nm และความเข้มข้นของ Avermectin ที่ใช้

การทดลองพบว่าการเติม Fipronil ลงใน AuNPs ส่งผลให้ความเข้มของสีของ AuNPs ลดลง ตามความเข้มข้นของ Fipronil ที่เพิ่มขึ้น และเกิดการตกตะกอนของ AuNPs ตามภาพที่ 37

ภาพที่ 37 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ AuNPs เมื่อมีการเติม Fipronil ที่ความเข้มข้นแตกต่างกันและตะกอนที่เกิดขึ้นเมื่อมีการเติม Fipronil

ภาพที่ 38 สเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AuNPs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Fipronil ที่มีความเข้มข้นแตกต่างกัน

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ(LOD) การตรวจจับ Fipronil ด้วย AuNPs คำนวณได้จาก 3 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัญญาณแบลงก์ส่วนด้วยความชันของกราฟ มาตรฐาน (3SD/ความชัน) คือ 3.2 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (LOQ) เป็นระดับความเข้มข้นของสารที่ให้สัญญาณเป็น 10 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัญญาณ แบลงก์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 11 ppm โดยมีช่วงความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ 11 ถึง 88 ppm

Concentration of fipronil (ppm)

ภาพที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการดูดกลืนแสงของ AgNPs ที่ความยาวคลื่น 528 nm และความเข้มข้นของ Fipronil ที่ใช้

การตกตะกอนที่สังเกตได้หลังจากการเติม Avermectin หรือ Fipronil นำไปสู่การลดลงของ ความเข้มของการดูดกลืนแสงของ AuNPs เนื่องมาจาก ion-dipole interaction ระหว่าง CTAB ซึ่งเป็น stabilizing agent ในการสังเคราะห์ AuNPs และบริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุลของสารกำจัด ศัตรูพืช Avermectin หรือ Fipronil ตามภาพที่ 40 และ 41 (Banipal, Sohal, Arti, & Banipal, 2020) การตกตะกอนที่เกิดจาก Avermectin นั้นมีขนาดใหญ่กว่าและเร็วกว่าการตกตะกอนที่เกิด จาก Fipronil เนื่องมาจากโครงสร้าง Avermectin มีขนาดใหญ่กว่า โครงสร้างของ Fipronil ส่งผลให้บริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุลของ Avermectin มากกว่าโมเลกุลของ Fipronil ลักษณะ ตะกอนที่แตกต่างกันเหล่านี้สามารถใช้เพื่อแยกความแตกต่างระหว่างสารกำจัดศัตรูพืชทั้งสอง ประเภทนี้ได้

ภาพที่ 41 กลไกการตรวจวัด Fipronil ด้วย AuNPs

4.3 คาร์บอนดอท (CDs)

ในการสังเคราะห์คาร์บอนดอท (CDs) โดยวิธีไมโครเวฟโดยใช้เครื่องดื่มวิตามินซีที่มี ascorbic acid, fructose ,aspartame และ acesulfame potassium เป็นองค์ประกอบและ H₂O₂ เป็นสารตั้งต้นโดยคลื่นไมโครเวฟผ่านปฏิกิริยา Carbonization (Xiong et al., 2017) ทำให้ได้ CDs

4.3.1 การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของคาร์บอนดอท (CDs)

การวิเคราะห์ลักษณะทางสัณฐานวิทยาในการวิจัยดำเนินการโดย TEM พบว่าคาร์บอนดอท ที่สังเคราะห์ได้มีขนาดเล็กมากประมาณ 3 nm ตามภาพที่ 42 และจากผลของ FTIR เพื่อศึกษา หมู่ฟังก์ชันบนพื้นผิวของคาร์บอนดอทพบว่ามีพีคที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยก่อนหน้า(Shen, Shang, Chen, Wang, & Cai, 2017) คือ พีคกว้างที่เลขคลื่น 3200-3400 cm⁻¹ (O-H stretching) และพีคที่ 2900 cm⁻¹ (C-H stretching) จากวิตามินซี (ascorbic acid) และน้ำตาลฟรักโทส (fructose), พีคที่ 1720 cm⁻¹ (C=O stretching) และพีคที่เลขคลื่น 1047 cm⁻¹ (C-N bond) จากสารให้ความหวานแทนน้ำตาลในเครื่องดื่มวิตามินซี (aspartame และ acesulfame potassium) ตามภาพที่ 43 ซึ่งจะแสดงถึงการมีหมู่คาร์บอกซิล (carboxyl group) และหมู่เอมีน (amine group) บนผิวของ CDs

ภาพที่ 42 ภาพกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน(TEM) ของคาร์บอนดอท(CDs) ที่กำลังขยาย 250,000 เท่า และ 350,000 เท่า

ภาพที่ 44 สเปกตรัมการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของคาร์บอนดอท(CDs) และการเรืองแสงของ คาร์บอนดอทภายใต้แสงยูวี

4.3.2 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของคาร์บอนดอท (CDs)

จากการทดลองพบว่า CDs มีความจำเพาะกับโดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ใน กลุ่ม Neonicotinoids เพียงกลุ่มเดียวจากสารกำจัดศัตรูพืชที่นำมาทดสอบทั้งหมด โดยจะเกิดการลดลงของการคายแสงฟลูออเรสเซนต์เมื่อมีการเติมโดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในกลุ่ม Neonicotinoids ซึ่งเกิดการลดลงของการเรืองแสงอย่างเห็นได้ชัดตามภาพที่ 46 ในกรณีของสาร กำจัดศัตรูพืชกลุ่มอื่นจะไม่พบของการคายแสงที่ลดลงแต่เมื่อทิ้งไว้จะเห็นตะกอนเกิดขึ้นตามภาพที่ 47

ภาพที่ 45 สเปกตรัมการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ CDs เมื่อมีสารกำจัดศัตรูพืช 5 กลุ่ม ที่มีความเข้มข้นของสารกำจัดศัตรูพืชเท่ากับ 200 ppm

ภาพที่ 46 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ CDs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)

ภาพที่ 47 CDs เมื่อมีการเติม Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate (จากซ้ายไปขวา)

การทดลองพบว่าการเติม Neonicotinoids ลงใน CDs ส่งผลให้การคายแสงฟลูออเรสเซนต์ ของ CDs ลดลงตามความเข้มข้นของ Neonicotinoids ที่เพิ่มขึ้น ตามภาพที่ 48

ภาพที่ 48 สเปกตรัมการคายแสงของ CDs เมื่อมีเมื่อมีการเติม Neonicotinoids ที่มีความเข้มข้นแตกต่างกัน

การตรวจจับ Neonicotinoids ด้วย CDs จะได้ช่วงความสัมพันธ์ระหว่างการคายแสงของ CDs และความเข้มข้นของ Neonicotinoids เป็นเส้นตรง 2 ช่วง คือความเข้มข้นของ Neonicotinoids เป็น 5.0-50 ppm และ 50-400 ppm

ภาพที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs ที่ความยาวคลื่น 440 nm และความเข้มข้นของ Neonicotinoids ที่ใช้ (5.0-50 ppm)

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ(LOD) ของช่วงความเข้มข้นของ Neonicotinoids เป็น 5.00-50.0 ppm คือ 1.6 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่าง ถูกต้อง (LOQ) มีค่าเท่ากับ 5.3 ppm โดยมีช่วงความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ 5.3 ถึง 50 ppm

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ(LOD) ของช่วงความเข้มข้นของ Neonicotinoids เป็น 50-400 ppm คือ 3.9 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (LOQ) มีค่าเท่ากับ 13 ppm โดยมีช่วงความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ 13 ถึง 400.0 ppm

จากการทดลองพบว่า CDs มีความจำเพาะกับโดยสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในกลุ่ม Neonicotinoids พบความสัมพันธ์ที่เป็นเส้นตรง 2 ช่วงคือความเข้มข้นของ Neonicotinoids ตั้งแต่ 5.0-50 ppm และ 50-40 ppm โดยในช่วง 5.0-50 ppm เนื่องจากเกิดแรงพันธะไฮโดรเจนระหว่าง หมู่ Amine (N-H) ในโมเลกุล Neonicotinoids กับหมู่ Carboxyl (COOH) และ Amine (N-H) บนผิว CDs นำไปสู่การเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ **π** (**π**-**π** interaction) ตามภาพที่ 52 ส่งผลให้การ ดูดกลืนแสงของ Neonicotinoids ไปอยู่ในช่วงการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ CDs ตามภาพที่ 53 ผ่าน J-aggregate (Zhao, Ren, & Yan, 2021) ส่งผลให้เกิดการลดลงของการคายแสงฟลูออเรส เซนต์ (Cao & Guo, 2024) และช่วงที่ 50-400 ppm ซึ่งเป็นช่วงที่มีความเข้มข้นสูงจะเกิดการรวมตัว กันของ CDs และ Neonicotinoids ผ่านพันธะไฮโดรเจนทำให้ขนาดของ CDs ใหญ่ขึ้นจนทำให้เสีย คุณสมบัติการคายส่งผลให้สัญญาณลดลง สำหรับสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มอื่นจะเกิดการตกตะกอนเล็กๆ ของ CDs ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการกระเจิงแสงทำให้สัญญาณการคายแสงฟลูออเรสเซนต์นั้นคงที่หรือ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ภาพที่ 53 การดูดกลืนแสงของ CDs, Neonicotinoids และ CDs+Neonicotinoids

4.3.3 การศึกษาความสามารถการตรวจหาสารกำจัดศัตรูพืชของ CDs ร่วมกับ MNPs

จากการทดลองใช้ CDs ร่วมกับ MNPs ทั้ง 2 ชนิด คือ AgNPs และ AuNPs เพื่อตรวจหา สารกำจัดศัตรูพืชในกลุ่ม Neonicotinoids พบว่าในกรณีการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช ด้วย CDs ที่มีการใช้ร่วมกับ AuNPs ไม่พบการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณการคายแสงของ CDs ้อย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากไม่มีการซ้อนทับกันระหว่าง LSPR ของ AuNPs กับช่วงความยาวคลื่น การคายแสงหรือหรือช่วงความยาวคลื่นที่ใช้กระตุ้นของ CDs ทำให้ไม่มีการเกิดการถ่ายเทพลังงาน หรือ energy transfer จาก CDs ไปยัง AuNP ทำให้ความเข้มของการคายแสงไม่เปลี่ยนแปลงและ การที่ใช้ CTAB ที่เป็น Stabilizing agent ของ AuNPs ซึ่งมีลักษณะเป็นสายยาวตามภาพที่ 2 ทำให้ระยะห่างระหว่าง AuNPs กับ CDs มากทำให้อิเล็กตรอนไม่สามารถถ่ายโอนจาก CDs ไปยัง AuNPs หรือไม่มีการเกิด electron transfer ทำให้มีจำนวนอิเล็กตรอนที่อยู่ในสภาวะกระตุ้น ของ CDs เท่าเดิมส่งผลให้อิเล็กตรอนนั้นเกิดการคายพลังงานในรูปแสงได้ตามปกติทำให้ความเข้ม จากการคายแสงคงที่ ในกรณีการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชด้วย CDs ที่มีการใช้ร่วมกับ AgNPs พบว่า เมื่อมี AgNPs จะส่งผลให้การคายแสงของ CDs ลดลงเล็กน้อย เนื่องมาจาก 2 ปัจจัย คือการเกิด energy transfer จาก LSPR ของ AgNPs ไปซ้อนทับกับช่วงการคายแสงของ CDs ทำให้แสงที่ CDs คายไปถูกดูดกลืนด้วย AgNPs ทำให้สัญญาณลดลงและการเกิด electron transfer ระหว่าง CDs ้กับ AgNPs ตามภาพที่ 55 โดยกระบวนการนี้จะเกิดขึ้นเมื่ออิเล็กตรอนที่อยู่ในชั้นกระตุ้นถูกถ่ายโอน ไปยัง AgNPs ซึ่งเป็นโลหะทำให้สามารถเกิดการส่งผ่านอิเล็กตรอนได้ง่ายส่งผลให้อิเล็กตรอนที่จะเกิด การเปลี่ยนจากสภาวะกระตุ้นมาที่สภาวะพื้นลดลงทำให้สัญญาณลดลง (Yuan et al., 2020)

้าวัทยาลัยศิลป์

46

ภาพที่ 55 การเกิด energy transfer และ electron transfer ระหว่าง CDs และ AgNPs

จากการทดลองพบว่าขีดจำกัดการตรวจจับ (LOD) ของช่วงความเข้มข้นของ Neonicotinoids คือ 4.2 ppm ปริมาณต่ำสุดของสารที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง (LOQ) มีค่าเท่ากับ 14 ppm โดยมีช่วงความเข้มข้นที่วิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ 14 ถึง 400 ppm

47

เมื่อพิจารณาจากความชั้นของกราฟตามภาพที่ 57 พบว่ากรณีที่มีการใช้ AgNPs ร่วมด้วยมี ความชั้นน้อยกว่ากรณีที่ไม่ใช้ AgNPs ซึ่งแสดงถึงการใช้ AgNPs ร่วมกับ CDs ไม่สามารถเพิ่มความไว ในการตรวจวัด Neonicotinoids ได้

ภาพที่ 57 ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกตรัมการคายแสงของ CDs(สีส้ม) CDs+AgNPs (สีเทา) ที่ความยาวคลื่น 440 nm และความเข้มข้นของ Neonicotinoids ที่ใช้ (50-400 ppm)

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาการสังเคราะห์อนุภาคนาโนชนิดต่างกัน 3 ชนิด ได้แก่ AgNPs, AuNPs ซึ่งสามารถเกิดปรากฏการณ์เชิงแสง Localized surface plasmon resonance (LSPR) และ CDs ที่สามารถคายแสงฟลูออเรสเซนต์ได้เพื่อใช้ในการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชที่ถูกใช้กันอย่างแพร่หลาย ในประเทศไทยทั้ง 5 กลุ่ม ได้แก่ Fipronil, Carbamate, Avermectin, Neonicotinoid, และ Organophosphate

การทดลองการสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงิน (AgNPs) โดยใช้วิธีรีดักชันนั้นมีการใช้ Trisodium citrate (TSC) เป็น stabilizing agent และใช้ NaBH₄ เป็นตัวรีดิวซ์ซึ่งจะได้ AgNPs ้ที่มีค่า LSPR สูงสุดอยู่ที่ความยาวคลื่น 400 nm ซึ่งมีลักษณะเป็นสารละลายสีเหลือง การกระจาย ขนาดของ AgNPs เป็นแบบ Heterogeneous โดยมีค่า Z-Average อยู่ที่ 264.5 d.nm เป็นทรงกลมขนาดประมาณ 10-20 nm เมื่อนำไปตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช AgNPs มีความจำเพาะ กับสารกลุ่ม Organophosphate โดยจะเกิดการเลื่อนของพีค LSPR ไปทางที่มีความยาวคลื่นสูงขึ้น เมื่อมีการเติม การทดลองพบว่าการเติม Organophosphate ทำให้เกิดการเปลี่ยนสีจากสีเหลือง เป็นสีส้ม การเปลี่ยนแปลงเป็นผลมาจากหมู่ Carboxy ของ TSC ที่อยู่ด้านนอกของ AgNPs เกิดพันธะไฮโดรเจนกับหมู่ Ethoxy ของ Organophosphate และวงเบนซีนของ Organophosphate จะเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ π ซึ่งทำให้เกิดการรวมตัวของอนุภาคซึ่งทำให้เกิด การตกตะกอนและมีการแทนที่ซิเตรตไอออนด้วยซัลเฟอร์ในโมเลกุลของ Organophosphate แล้วเกิดพันธะโควาเลนต์ Ag-S ที่มีความแข็งแรงขึ้นบนพื้นผิวของ AgNPs ทำให้เกิดพีคใหม่ ู้ที่ความยาวคลื่นเท่ากับ 410 nm จากการตกตะกอนของ AgNPs ทำให้คุณสมบัติ LSPR นั้นหายไป ้ส่งผลให้สีเปลี่ยนกลับไปเป็นสีเหลืองที่คล้ายเดิมเมื่อความเข้มข้นของ Organophosphate สูงขึ้น จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Organophosphate ของ AgNPs มีค่าเท่ากับ 5.1 ppm และ มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 17 ถึง 88 ppm

การทดลองการสังเคราะห์อนุภาคนาโนทองคำ (AuNPs) โดยใช้วิธี seed-growth synthesis นั้นมีการใช้ CTAB เป็น stabilizing agent และใช้ NaBH4 เป็นตัวรีดิวซ์ซึ่งจะได้ AuNPs ที่มีค่า LSPR สูงสุดอยู่ที่ความยาวคลื่น 528 nm ซึ่งมีลักษณะเป็นสารละลายสีแดง การกระจายขนาด AuNPs เป็นเนื้อเดียวกันโดยมีค่า Z-Average คือ 57.36 d.nm ลักษณะเป็นทรงกลมขนาดประมาณ 15-25 nm เมื่อนำไปตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช AuNPs มีการตกตะกอนที่สังเกตได้หลังจากการเติม Avermectin หรือ Fipronil นำไปสู่การลดลงของความเข้มของการดูดกลืนแสงของ AuNPs เนื่องมาจาก ion-dipole interaction ระหว่าง CTAB ซึ่งเป็น Stabilizing agent ในการสังเคราะห์ AuNPs และบริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุลของสารกำจัดศัตรูพืช Avermectin หรือ Fipronil การตกตะกอนที่เกิดจาก Avermectin นั้นมีขนาดใหญ่กว่าและเร็วกว่า การตกตะกอนที่เกิดจาก Fipronil เนื่องมาจากโครงสร้าง Avermectin มีขนาดใหญ่กว่า โครงสร้างของ Fipronil ส่งผลให้ บริเวณที่มีขั้วภายในโมเลกุล Avermectin มากกว่าโมเลกุลของ Fipronil ลักษณะตะกอนที่แตกต่าง กันเหล่านี้สามารถใช้เพื่อแยกความแตกต่างระหว่างสารกำจัดศัตรูพืชทั้งสองประเภท นี้ได้ จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Avermectin และ Fipronil ของ AuNPs มีค่าเท่ากับ 6.6 ppm มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 12 - 206 ppm และมีค่าเท่ากับ 3.2 ppm มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 11 - 88 ppm ตามลำดับ

ในการทดลองการสังเคราะห์คาร์บอนดอท (CDs) โดยใช้ไมโครเวฟมีการใช้เครื่องดื่มวิตามิน ซีที่หาได้ตามท้องตลาดในการสังเคราะห์ จะได้ CDs ที่เป็นสารฟลูออเรสเซนต์ ที่มีความยาวคลื่น ในการกระตุ้นสูงสุดที่ 314 nm และความยาวคลื่นในการคายแสงสูงสุดที่ 440 nm มีขนาดประมาณ 3 nm เมื่อนำไปตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช CDs มีความจำเพาะกับสารกลุ่ม Neonicotinoid เนื่องจากเกิดพันธะไฮโดรเจนระหว่างหมู่ Amine (N-H) ในโมเลกุล Neonicotinoids กับหมู่ Carboxyl และหมู่ Amine บนผิวของ CDs และการเกิดแรงกระทำผ่านพันธะ π จำนวนมาก ส่งผลให้การดูดกลืนแสงของ Neonicotinoids ไปอยู่ในช่วงการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ของ CDs ส่งผลให้เกิดการลดลงของการคายแสงฟลูออเรสเซนต์ แต่สารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มอื่นจะเกิด การตกตะกอนเล็กๆของ CDs จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Neonicotinoid ของ CDs มีค่า เท่ากับ 1.6 ppm และมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 5.3 - 50 ppm

การนำเอา CDs มาใช้ร่วมกับ AgNPs เพื่อตรวจวัด Neonicotinoid พบว่าเมื่อมีการใช้ AgNPs ร่วมด้วยทำให้การคายแสงของ CDs ลดลงเล็กน้อย เนื่องมาจาก LSPR ของ AgNPs ไปซ้อนทับกับช่วงการคายแสงของ CDs ทำให้แสงที่ CDs คายไปถูกดูดกลืนด้วย AgNPs ทำให้ สัญญาณลดลงและการเกิด electron transfer ระหว่าง CDs กับ AgNPs โดยอิเล็กตรอนที่อยู่ในชั้น กระตุ้นถูกถ่ายโอนไปยัง AgNPs ซึ่งเป็นโลหะทำให้อิเล็กตรอนที่จะเกิดการคายแสงของ CDs ลดลง จากการคำนวณ LOD ในการตรวจวัด Neonicotinoid ของ CDs ร่วมกับ AgNPs มีค่าเท่ากับ 4.2 ppm และมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในช่วงความเข้มข้น 14- 400 ppm ซึ่งจะเห็นว่ามี ความไวในการตรวจวัดต่ำกว่าการใช้ CDs เพียงอย่างเดียว จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าเซนเซอร์จาก อนุภาคนาโนที่พัฒนาเพื่อตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชมีค่า LOD ที่ต่ำมากพอสำหรับการตรวจวัด ปริมาณของสารเคมีซึ่งคาดว่าจะทำให้สัตว์ทดลองที่ได้รับสารนั้นเพียงครั้งเดียวตายไปเป็นจำนวน ครึ่งหนึ่งหรือ LD₅₀ แต่ยังไม่ต่ำมากพอสำหรับปริมาณสารที่บริโภคทุกวันตลอดชีวิตแล้วไม่พบ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคหรือ ADI

การพัฒนาเซนเซอร์จากอนุภาคนาโนเพื่อตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืชจะส่งผลดีต่อผู้ใช้ทั่วไป เพราะสามารถใช้ง่ายกว่าเครื่องมือต่างๆ และสามารถปรับเปลี่ยนชนิดของอนุภาคนาโนให้จำเพาะกับ สารกำจัดศัตรูพืชแต่ละะชนิดได้ทำให้มีความหลากหลายในการใช้งานมากยิ่งขึ้น ในอนาคตผู้วิจัย มีความคิดที่จะพัฒนาอนุภาคนาโนในการตรวจจับสารกำจัดศัตรูพืชให้มีความแม่นยำและความไว ในการตรวจวัดดียิ่งขึ้นโดยจะศึกษาสภาวะที่เหมาะสมที่สุดในการตรวจวัด เช่น อุณหภูมิ, pH และตัวทำละลาย เป็นต้น ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นในการใช้อนุภาคนาโนโลหะร่วมกับ CDs เพื่อเพิ่มสัญญาณ การคายแสงให้ดียิ่งขึ้นโดยอาจมีการเลือกใช้อนุภาคนาโนที่มี LSPR ซ้อนทับกับความยาวคลื่นในการ กระตุ้นสูงสุดของ CDs เพื่อเพิ่มสัญญาณและเคลือบอนุภาคนาโนด้วยชั้นที่เป็นฉนวนเพื่อป้องกันการ เกิด electron transfer จาก CDs ไปสู่อนุภาคนาโน (Kato et al., 2022) ซึ่งจะส่งผลให้ความไวและ ช่วงความเข้มข้นในการตรวจวัดให้ดียิ่งขึ้น

นหมาริทยาลัยศิลปาก

ชนิดของ	สารกำจัดศัตรูพืช	การเปลี่ยนแปลงเมื่อเติม	ขีดจำกัดการ
อนุภาคนาโน	ที่ตรวจวัดได้	สารกำจัดศัตรูพืช	ตรวจจับ (ppm)
AgNPs	Organophosphate (Oral LD ₅₀ = 57 ppm Dermal LD ₅₀ = 1100 ppm ADI = 0.001 mg/ 1 kg)	สีเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีส้ม	5.1
AuNPs	Avermectin (Oral LD ₅₀ = 60.2 ppm Dermal LD ₅₀ = 301 ppm ADI = 0.0005 mg/ 1 kg)	เกิดตะกอน	6.6
	Fipronil (Oral $LD_{50} = 77$ ppm Dermal $LD_{50} = 354$ ppm ADI = 0.0002 mg/ 1 kg)	เกิดตะกอน	3.2
		การคายแสงฟลูออเรสเซนต์	
CDs		ของ CDs ลดลง	1.6
CDs + AgNPs	Neonicotinoid (Oral LD ₅₀ = 500-600 ppm Dermal LD ₅₀ = 1600 ppm ADI = 0.06 mg/ 1 kg)		4.2

ตารางที่ 5 สรุปการตรวจวัดสารกำจัดศัตรูพืช

รายการอ้างอิง

- Agnihotri, S., Mukherji, S., & Mukherji, S. (2014). Size-controlled silver nanoparticles synthesized over the range 5–100 nm using the same protocol and their antibacterial efficacy. *Rsc Advances, 4*(8), 3974-3983.
- Akkerman, Q. (2019). Lead Halide Perovskite Nanocrystals: A New Age of Semiconductive Nanocrystals. In: Mar.
- Banipal, P. K., Sohal, P., Arti, S., & Banipal, T. S. (2020). Elucidation of interactions between L-ascorbic acid and mixed micellar aggregates of catanionic {sodium dodecylsulfate+ cetyltrimethylammonium bromide} surfactants via physicochemical and spectroscopic studies. *Journal of Surfactants and Detergents, 23*(2), 305-318.
- Cao, C., & Guo, W. (2024). Carbon dots-based fluorescent probe for the detection of imidacloprid residue in leafy vegetables. *Food Chemistry, 435*, 137578.
- Cetyltrimethylammonium bromide. Retrieved from <u>https://www.acs.org/molecule-of-the-</u> week/archive/c/cetyltrimethylammonium-bromide.html
- de Medeiros, T. V., Manioudakis, J., Noun, F., Macairan, J.-R., Victoria, F., & Naccache, R. (2019). Microwave-assisted synthesis of carbon dots and their applications. *Journal of Materials Chemistry C, 7*(24), 7175-7195.
- Kaewnok, N., Kraithong, S., Mahaveero, T., Maitarad, P., Sirirak, J., Wanichacheva, N., & Swanglap, P. (2022). Silver nanoparticle incorporated colorimetric/fluorescence sensor for sub-ppb detection of mercury ion via plasmon-enhanced fluorescence strategy. *Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry, 433*, 114140.
- Kato, R., Uesugi, M., Komatsu, Y., Okamoto, F., Tanaka, T., Kitawaki, F., & Yano, T.-a. (2022). Highly stable polymer coating on silver nanoparticles for efficient plasmonic enhancement of fluorescence. *ACS omega*, *7*(5), 4286-4292.
- Kelly, K. L., Coronado, E., Zhao, L. L., & Schatz, G. C. (2003). The optical properties of metal nanoparticles: the influence of size, shape, and dielectric environment. In (Vol. 107, pp. 668-677): ACS Publications.

- Li, M., Cushing, S. K., & Wu, N. (2015). Plasmon-enhanced optical sensors: a review. *Analyst, 140*(2), 386-406.
- Lin, T.-J., Huang, K.-T., & Liu, C.-Y. (2006). Determination of organophosphorous pesticides by a novel biosensor based on localized surface plasmon resonance. *Biosensors and Bioelectronics, 22*(4), 513-518.
- Ma, S., He, J., Guo, M., Sun, X., Zheng, M., & Wang, Y. (2018). Ultrasensitive colorimetric detection of triazophos based on the aggregation of silver nanoparticles.
 Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects, 538, 343-349.
- Mandal, P., Sahoo, D., Sarkar, P., Chakraborty, K., & Das, S. (2019). Fluorescence turn-on and turn-off sensing of pesticides by carbon dot-based sensor. *New Journal of Chemistry, 43*(30), 12137-12151.
- National Center for Biotechnology Information (2024). PubChem Compound Summary for CID 3352, Fipronil Retrieved from

https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/Fipronil

National Center for Biotechnology Information (2024). PubChem Compound Summary for CID 32184, Triazophos. Retrieved from

https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/Triazophos

National Center for Biotechnology Information (2024). PubChem Compound Summary for CID 41384, Carbosulfan. Retrieved from

https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/Carbosulfan.

National Center for Biotechnology Information (2024). PubChem Compound Summary for CID 11650986, Emamectin benzoate. Retrieved from

https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/Emamectin-benzoate

- National Center for Biotechnology Information (2024). PubChem Compound Summary for CID 86287518, Imidacloprid. Retrieved from <u>https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/compound/Imidacloprid</u>
- Saleh, T. A. (2022). Properties of nanoadsorbents and adsorption mechanisms. In *Interface Science and Technology* (Vol. 34, pp. 233-263): Elsevier.
- Shen, J., Shang, S., Chen, X., Wang, D., & Cai, Y. (2017). Highly fluorescent N, S-co-doped carbon dots and their potential applications as antioxidants and sensitive

probes for Cr (VI) detection. Sensors and Actuators B: Chemical, 248, 92-100.

- Silva-De Hoyos, L. E., Sanchez-Mendieta, V., Camacho-Lopez, M. A., Trujillo-Reyes, J., & Vilchis-Nestor, A. R. (2020). Plasmonic and fluorescent sensors of metal ions in water based on biogenic gold nanoparticles. *Arabian Journal of Chemistry, 13*(1), 1975-1985.
- Trisodium citrate. (2023-11-22). Retrieved from <u>https://www.chemicalbook.com/ChemicalProductProperty_EN_CB7360958.htm</u>
- Xiong, Y., Schneider, J., Reckmeier, C. J., Huang, H., Kasák, P., & Rogach, A. L. (2017). Carbonization conditions influence the emission characteristics and the stability against photobleaching of nitrogen doped carbon dots. *Nanoscale, 9*(32), 11730-
- Xu, D., Mao, J., He, Y., & Yeung, E. S. (2014). Size-tunable synthesis of high-quality gold nanorods under basic conditions by using H 2 O 2 as the reducing agent.
 Journal of Materials Chemistry C, 2(25), 4989-4996.
- Yuan, K., Qin, R., Yu, J., Li, X., Li, L., Yang, X., . . . Liu, H. (2020). Effects of localized surface plasmon resonance of Ag nanoparticles on luminescence of carbon dots with blue, green and yellow emission. *Applied Surface Science, 502*, 144277.
 Zeta potential. (11 September 2023). Retrieved from

https://en.wikipedia.org/wiki/Zeta_potential

11738.

- Zhang, K., Mei, Q., Guan, G., Liu, B., Wang, S., & Zhang, Z. (2010). Ligand replacementinduced fluorescence switch of quantum dots for ultrasensitive detection of organophosphorothioate pesticides. *Analytical chemistry*, *82*(22), 9579-9586.
- Zhang, X., Liao, X., Hou, Y., Jia, B., Fu, L., Jia, M., . . . Kong, W. (2022). Recent advances in synthesis and modification of carbon dots for optical sensing of pesticides. *Journal of Hazardous Materials, 422*, 126881.
- Zhao, L., Ren, X., & Yan, X. (2021). Assembly induced super-large red-shifted absorption: the burgeoning field of organic near-infrared materials. *Ccs Chemistry, 3*(5), 678-693.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล วัน เดือน ปี เกิด สถานที่เกิด ที่อยู่ปัจจุบัน

จิรกฤต เกษดี
19 กันยายน 2541
สุพรรณบุรี
241 หมู่5
โคกคราม
อำเภอ บางปลาม้า
สุพรรณบุรี 72150
โทร: 0892569595